

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1968/2506

อัยการจังหวัดนครราชสีมา โจทก์ นายถวิล แก้วกันยา จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 67

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อจำเลยรับว่าได้ขุดทำนบซึ่งบุคคลใช้เป็นทางสาธารณะขาดออกกว้าง 7 วา ยาว 5 วาจริง แต่ต่อสู้ว่าไม่ได้ทำให้ทางสาธารณะเสียหายและไม่เป็นอันตรายต่อการจราจร ดังนั้นทำนบซึ่งใช้เป็นทางสัญจรไปมานี้ เป็นทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์เมื่อจำเลยทำการขุดให้ลักษณะดังกล่าวข้างต้น ถือได้ว่าจำเลยทำให้เสียหาย ย่อมมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา 160 ส่วนที่จะผิดตามมาตรา 229 ด้วยหรือไม่นั้น เมื่อข้อเท็จจริงได้ความจากพยานโจทก์เพียงว่าราษฎรไม่อาจเดินหรือใช้เกวียนบนทำนบนี้ได้ก่อนที่จะถมให้กลับคืนดีโดยไม่ปรากฏว่ามีลักษณะอันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่การจราจรแต่อย่างใด ต้องถือว่าจำเลยได้ทำแต่เพียงให้ทางเสียหายใช้การไม่ได้ไปชั่วขณะหนึ่งเท่านั้น จำเลยจึงไม่ผิดตามมาตรา 229 ด้วย ข้อที่จำเลยอ้างว่าจำเลยขุดทำนบเสียหายก็เพื่อระบายน้ำออกจากนาจำเลย มิฉะนั้นน้ำจะท่วมข้าวของจำเลยตายหมดนั้น ไม่พอจะก่อให้เกิดสิทธิอันเป็นความจำเป็นตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 67 ได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยบังอาจขุดทำลายทำนบกั้นน้ำหนองขุน ซึ่งติดต่อกับที่ของจำเลยชำรุดเสียหายขาดออกกว้าง ๗ วา ยาว ๕ วา ในลักษณะอันน่าจะเป็นอันตรายแก่การจราจรของประชาชนและเกวียน และทำให้ทำนบเสื่อมสภาพเพราะเป็นทำนบใช้กั้นน้ำหนองขุนและให้เป็นทางเดินสาธารณประโยชน์ไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ และได้บังอาจทำรั้วลวดหนามรูก้าเข้าไปในหนองขุนอันเป็นหนองสาธารณะประโยชน์และได้ยึดถือครอบครองที่ที่จำเลยรูก้าเป็นเนื้อที่ประมาณ ๑ ไร่เศษ และได้ฝังท่อน้ำไม้แก่นในตัวทำนบดังกล่าวโดยจำเลยไม่มีสิทธิครอบครอง และมิได้รับอนุญาตนายเฉลิมปลัดอำเภอรักษาการแทนนายอำเภอบังใหญ่ออกคำสั่งให้จำเลยรื้อลวดหนามและท่อน้ำไม้แก่นออก จำเลยทราบคำสั่งแล้วไม่ปฏิบัติตาม ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๒๙, ๑๖๐, ๑๖๘ ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๔, ๑๐๘ พระราชบัญญัติปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒๖ จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้องโจทก์ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ว่าจำเลยมีความผิดฐานทำให้ทำนบสาธารณะเสียหายเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่การจราจรตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๒๙, ๓๖๐ ลงโทษปรับจำเลยตามมาตรา ๒๒๙ ประกอบมาตรา ๙๐ เพียงบทเดียว จำเลยฎีกา ศาลฎีกาเห็นว่า จำเลยรับว่าได้ขุดทำนบซึ่งบุคคลใช้เป็นทางสาธารณะขาดออกกว้าง ๗ วา ยาว ๕ วาจริง แต่ต่อสู้ว่าไม่ได้ทำให้ทางสาธารณะเสียหายและไม่เป็นอันตรายต่อการจราจรทำนบซึ่งใช้เป็นทางสัญจรไปทางนี้เป็นทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ เมื่อจำเลยทำการขุดได้ว่าจำเลยทำให้เสียหายมีความผิดแล้ว แม้จะได้ความว่ามีการถมทำให้คืนดีดั้งเดิมแล้วก็ดี+หาพ้นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๖๐ ไปได้ไม่ และที่จำเลยอ้างว่า+จำเลยไม่ได้ทำให้เกิดอันตรายแก่การจราจรนั้น ข้อเท็จจริงได้ความจากพยานโจทก์เพียงว่า+ไม่อาจเดินหรือใช้เกวียนบนทำนบนี้ได้ก่อนที่จะถมให้กลับคืนดี ได้ความเพียงเท่านี้ไม่ปรากฏว่ามีลักษณะอันน่าจะเป็นเหตุให้เกิด

อันตรายแก่การจราจรแต่อย่างใด ต้องถือว่าจำเลย+แต่เพียงให้ทางเสียหายใช้การไม่ได้ไปชั่วขณะหนึ่งเท่านั้น จำเลยจึงไม่ควรมีความผิดตามมาตรา ๒๒๙ ด้วย จำเลยต่อสู้ข้อหนึ่งว่า ที่จำเลยชุดทำนบรายนี้ก็เพื่อระบายน้ำออกจากนาจำเลย มิฉะนั้นน้ำจะท่วมข้าวของจำเลยตายหมด เป็นการกระทำความผิดด้วยความจำเป็น+ จำเลยไม่ต้องรับโทษนั้น ศาลฎีกาเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามที่จำเลยอ้างนี้ไม่พอจะก่อให้เกิดสิทธิเป็นความจำเป็นตามมาตรา ๒๒๙ ได้ เพราะพฤติการณ์ยังไม่อยู่ในที่บังคับหรือภายใต้อำนาจไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนได้ และยังไม่ใช้กรณีที่ต้องกระทำเพื่อให้พ้นจากอันตรายที่ใกล้+ ฯลฯ และขณะนั้นก็ไม่ปรากฏว่าข้าวในนาของผู้อื่นที่ใกล้เคียงกับนาจำเลยจะถึงกับต้อง+หายอย่างจำเลยอ้าง จำเลยจึงต้องมีความผิด จำเลยจะว่าได้กระทำความผิดเพราะความเป็นนั้นยังไม่ได้ พิพากษาแล้วว่า จำเลยมีความผิดบทเดียวตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๖๐

องค์คณะ

ยุ้ย อาตมียะนันท์ · ยุ้ย อาตมียะนันท์ · ห้วน ประชาบาล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1968/2506>